



Universitätsbibliothek Paderborn

**Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D.
Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac
Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas
Missalis Et Breviarii Romani**

Adiectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindelicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Concurrentia Officii. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

Festū simplicis in sequenti Feria occurrentis. Quod ideo non sit, quia sequens Feria non habeat primas Vespertas: sed quia cùm Festum Simplex in sequenti die non habeat Officium propter Feriam prædictam in eo occurrentem, nec etiam convenit illud habere primas Vespertas in praecedenti die. Et eadem ratione, si Festum Simplex occurrat Feria 5. in Cæna Domini, in qua de eo non debet fieri commemorationis, nulla etiam sicut commemorationis in Vesperis Feria 4. praecedentis.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. IX. De Concurrentia Officii.

I. Gavant. pag. 26. col. 2. n. 1. - - Datur in Officio Divino Concurrentia, & Occurrentia.) Duorum officiorum datur aliquando conflitus, & mutua pugna, primò, quando simul una, eademque die occurrit, & hæc appellatur occurrentia in Sacris Rubricis, de qua cum Gavantœ agemus capite sequenti; quando autem duo officia se invicem continuis duobus diebus consequuntur, tunc pugna, quam possunt habere in Vesperis, Concurrentia appellatur. Quapropter Concurrentia non datur nisi inter officia, quæ sunt primò Festa omnia duplia cujuscunque ordinis, item semiduplicia, quæ cùm utrasque habeant Vespertas, sunt capacia Concurrentia tanta activæ, quæ passivæ; nomine autem Concurrentia activæ venit illa, quæ se tenet ex parte secundarum Vesperarum Festi præcedentis, quod propriè sequenti concurrit; passiva vero Concurrentia est illa, quæ se tenet ex parte primarum Vesperarum Festi sequentis, quod propriè à præcedenti concurrit, ut accurate explicat Guyetus lib. 4. cap. 13. queſt. 1. Hinc sequitur, aliqua Festa posse habere, ut mox innuimus, utramque concurrentiam, nempe illa, quæ habent utrasque Vespertas, qualia sunt Festa duplia, & semiduplicia, ut diximus. Illa vero, quæ habent tantum primas Vespertas, ut sunt Festa simplicia, possunt habere solam concurrentiam passivam, & tandem illa, quæ habent tantum

secundas Vespertas (si quæ darentur Festa hujusmodi habentia solas Vespertas secundas, ut olim habebant Festa Simplicia) habere possent solam concurrentiam activam.

Effectus igitur concurrentiæ totus est in Vesperis, nimirum, ut vel integræ fiant de alterutro concurrentium, vel inter utrumque dimidientur. Cùm enim concurrentia omnis, aut sit majoris cum minore, aut minoris cum majore, aut denique æqualium inter se: In primo & secundo casu Vesperæ sunt integræ de majore cum sola Commemoratione minoris, immò nonnunquam etiam absque hujusmodi Commemoratione, prout dignitas major exigit. In 3. autem casu regulariter Vesperæ dimidiantur, adeo ut Psalmi cum Antiphonis sint de Officio præcedenti, Capitulum vero cum reliquis fiat de sequenti, & tunc semper cum Commemoratione præcedentis. Ex quo in Concurrentia majoris cum minore Vesperæ sint semper integræ de majore; debemus hic explicare, quo ordine majora haberi debeant. Igitur semper duplex primæ Classis majoritatem habet supra duplex secundæ Classis, duplex secundæ Classis vero supra quodcumque aliud duplex per Annum, sive Majus, sive minus, duplex Majus supra duplex minus. Quodcumque duplex per Annum supra Dominicam, Festum semiduplex, & diem infra Octavam; hæc vero supra Festum simplex, & Officium B. M. in Sabbatho, & taliter servari debet hæc regula, ut si Festum aliquod Domini, vel B. M. sit du-



plex tantum, & concurrat cum Festo secundæ Classis Apostoli, aut cuiusvis alterius Sancti, Vesperæ integræ fieri debeant de Sancto cum Commemoratione Festi Christi Domini, & B. M. quia videlicet major personæ dignitas non sufficit in hoc casu, sed solum quando adeat æqualitas gradus, sive Ritus, & sollemnitatis.

II. Gavant. pag. 27. col. 1. n. 3. *Inequalitas attenditur ex hoc Ordine, Festa Domini preferuntur &c.)* Quando autem Festa sunt æqualis omnino Ritus, & sollemnitatis, tunc attendenda est dispositio Rubricæ superioris n. 2. ubi habetur in eis Festa æqualis solum ministratis, servetur his Odo, ut Festa Domini preferantur omnibus aliis, & habeant utrasque Vespertas integras, sicut Festa B. V. Festis Sanctorum: Item Festa Angelorum, & Apostolorum ceteris aliis. Ceteris igitur omnibus paribus, majora reputantur Festa omnia, sive SS. Trinitatis, sive Christi Domini præ omnibus aliis; secundò Festa B. M. præ Sanctis omnibus; Tertio Angelorum, & Apostolorum præ ceteris aliis, an vero Angelorum Festa tertiam constituent Classem, superiorem etiam Festis Apostolorum; Rursus utrum Apostolorum Festa, ceteris paribus, præferri etiam debeant, & majora censeri Festis Evangelistarum, dicemus infra. Solum hic statuimus cum omnibus Rubricistis, quod Festum primæ Classis Christi Domini comparatum cum Festo primæ Classis B. V. illud censetur Majus, hoc vero minus, unde in Concurrentia haberet illud integras Vespertas; & ita pariter Festum aliquod B. V. v. g. secundæ Classis in comparatione alterius Festi Angelorum, sive Apostolorum pariter secundæ Classis, illud B. V. majoritatem haberet ob dignitatem suæ personæ, & in concursu istorum Festorum integræ Vespere darentur Festo B. V. de alio vero Festo sola fierer commemoratione, & sic de ceteris. Guyetus lib. 4. cap. 13. qu. 5. doctissimè explicat dignitatem Christi Domini, excellentiam Beatissimæ Virginis, ratione cuius Ille excelsus

lit omnem creaturam, Ista vero præfertur ipsismet Angelis, & Apostolis, aliisque Sanctis. Et procedit ulterius ad examinandas Angelorum perfectiones, & merita, concluditque, se non posse recedere à legitimo Ecclesiæ usu præferendi in Concurrentia Sanctos Angelos Sanctis hominibus, etsi enim hominum aliqui præstent aliquibus Angelorum, juxta opinionem aliquorum, ab eo ibi recentitam, non tamen præstant omnibus Angelis, & idcirco tenet, Festa Angelorum in æquali Ritu præferenda esse etiam Festis Apostolorum, saltem ob communem Angelorum naturæ præstantium.

III. Gavant. eod. n. 3. *Festa Angelorum, & Apostolorum ceteris aliis, ergo etiam Evangelistis &c.)* Afferit hic Gavantus, Festa Apostolorum ob eorundem dignitatem præferenda esse omnibus aliis Sanctis, etiam Evangelistis, sed cum nullam dicti sui præferat rationem, ait Guyetus loc. cit. ut afferantur pares, facit Classis, & Officiorum omnimoda paritas. Guyeti sententiam tememur nos quoque tueri, & Gavanti opinio est profectò reformatanda, quia à S. R. C. emanarunt Decreta, quibus paria reputantur Festa Apostolorum, & Evangelistarum, ut videre est in Decretis datis in nostro Indice n. 92. & 239. de quibus pariter mentionem fecimus, & per extensum dedimus in nostris Additionibus ad commentaria Capitis præcedentis n. 9.

De reliquis Sanctis an alii aliis, v. g. Martyres Confessoribus, Confessores Virginibus, sint præferendi, Communis est Rubricistarum Sententia, prædictos Sanctos reputandos esse æquales, nullamque habere Martyres in hac parte rationem dignitatis personalium præ Confessoribus, neque Confessores præ Virginibus; quamvis in Litaniis Martyres in diverso, & superiori ordine ad confessores, Confessores vero in diverso, & superiori ordine ad Virgines collocentur; & super hoc emanavit Decretum à S. R. C. 20. Julii



Julii 1686. datum in nostro Indice n. 157. & aliud 14. Septembris 1709. n. 250.

De Sanctis Johanne Baptista & Patriarcha Iosepho, Sponso B. M. V. quorum invocatio præfertur in Oratione -- *A cunctis*, & in Litanis, controversia minime esse potest, cum circa primum adsit Decretum S. R. C. 22. Augusti 1620. datum in nostro Indice Decretorum spectantium ad Rubricas Misericordias n. 179, circa verò S. Josephum est certa dispositio Decreti Benedicti Papæ XIII. 19. Decembri 1726. ut videre est in nostro Indice n. 268. Idcirco eorum Festa primaria si sint æqualis Ritus in quocumque casu concurrentia, vel etiam occurrentia, semper præferenda sunt Festis SS. Apostolorum. Si verò sermo sit de eorum Festis secundariis concurrentibus, vel occurrentibus cum Festis primariis Apostolorum ejusdem Ritus, tunc non sunt præferenda, nisi celebrentur cum majori solennitate & apparatu, quam Festa Apostolorum. Quod videtur magis congruum, magisque conforme Rubricis & S. R. C. Decretis. Hinc sequitur, quod si alicubi occurrit Festum Patrocinii S. Joseph sub Ritu duplice Classis cum Festo SS. Apostolorum Philippi & Jacobi, vel S. Marci Evangelistæ ejusdem Ritus, tunc his præferendum non est, nisi celebretur cum majori solennitate & apparatu. Hæc omnia tute assero, accedente etiam maturo consilio, & approbatione peritissimi ac Illustrissimi Domini Johannis Baptiste Gambarucci, Amaseni Archiepiscopi, & Apostolicarum Cæremoriarum Præfecti.

Ex dictis à Gavanto, & ex nostris Additionibus satis constat, quomodo ordinandæ

sint Vesperæ in concurrentia duorum Festorum diversæ Classis, & dignitatis, nimis rursum dicendas esse integras de Feito Classis superioris eum Commemoratione inferioris; circa quas Commemorationes faciendas in cursu Festorum diversæ, & etiam æqualis Classis & dignitatis, Lectorem remittimus ad evolvenda ea, quæ tradit Gavantus hac Sect. 3. Cap. 11. de Commemorationibus, & ea, quæ à nobis adjicientur; ne eadem hic, & ibi repetamus.

Reliquum est, ut pro coronide hujus capituli innuamus aliqua Decreta spectantia ad hanc Materiam diebus infrascriptis edita, quæ dantur in nostro Indice &c.

1. Martii 1681. num. 117. circa Vesperas dierum Octavarum Beatae Mariae Virginis.

12. Julii 1664. num. 88. 17. Junii 1684. n. 150. 20. Julii 1686. n. 157. & 14. Decemb. 1709. n. 250. circa Vesperas Duplicium, etiam majorum absque solennitate, & apparatu, & inter Sanctos Apostolis inferiores. Quæ quidem Decreta minimè abrogata intelliguntur per illa de diebus 21. Aug. 1688. in una Aquilejen. & 25. Septemb. 1688. in una Hispan. cum ibi agatur de casibus particularis inspectionis, & speciali nota dignis.

1. Martii 1681. num. 116. 14. Maii 1707. 20. August. 1712. n. 245. & 16. Septemb. 1730. n. 277. circa Vesperas Sanctorum Angelorum sub ritu dup. min. per quæ Decreta omnimode abrogatum intelligitur illud de die 27. Septemb. 1698. in una Ordinis Capuccinorum editum.

QUANDO CONCURRIT

Notandum, quod in primis Vesperis diei Octavae Ascensionis & Corporis Christi, totum Officium fit de Octava, cum Commemoratione praecedentis festi Duplicitatis, nisi fuerit Festum sollempne principale, vel prime, vel secunda Classis, quia tunc de Feste fieret Officium, & Commemoratio de Octava.

In secundis Vesperis diei Octava Epiphaniae, Pasche, Ascensionis, & Corporis Christi, de sequenti Duplici fit tantum Commemoratio, nisi illud fuerit prima, vel secunde Classis, seu Patronus, vel Titulus, aut Dedicatio Ecclesie: quia tunc de Festo fieret Officium, & de Octava Commemoratio. Et similiter die Octava Corporis Christi in secundis Vesperis concurrente cum die Octava S. Johannis Baptista Vespere erunt de Octava Corporis Christi cum Commemoratione Octavae sancti Johannis.

In secundis Vesperis Duplicis secunda Classis non fit Commemoratio de die infra Octavam, nisi quando de ea fieri debeat Officium die sequenti.

Giám

Cum plures fiunt Commemorationes, servetur hic ord. De Duplici, de Domini, de Semiduplici, de die infra Octavam, de Feria majori, seu Vigilia, de sancta Maria in Sabbato, de Simplici.

Exposita Tabella concurrentia, & alia occurrentia, quæ infra dabitur, non ita universales sunt, ut ex iis præcisè omnia decidantur, quæ in hac materia occurtere possunt dubia, sed saepius ad ipsas Rubricas, easque non modo speciales, sed aliquando etiam generales, est recurrentia. Et revera ubi agitur de Concurrentia duplicis primæ Classis cum Patrono seu Titulo Ecclesiae, vel Patroni seu Tituli Ecclesiae cum duplice primæ Classis, vel cum Patrono seu Titulo Ecclesiae, qui respectivè potest esse Patronus seu Titulus Ecclesiae particularis, vel Ecclesiae Cathedralis, seu Matricis nullius Diœcesis, vel quid hujusmodi, non ponitur in quadrangulo num. 6. qui significaret, faciendum esse de digniori, ad instar Concurrentia duplicis primæ Classis cum duplicitate primæ Classis, sed ponitur litera O, non quia hujusmodi concursus minimè accidere possit, sed quia nos remittit ad Rubricas generales, præsertim Tit. XI. num. 2. ubi pro hujusmodi Festorum ordinando concursu sufficienter disponitur, si recte expendantur ea, quæ ibi habentur, quod ceteris paribus preferenda sunt Festa, quæ sunt magis particularia, & sollemnius celebrantur, & consequenter his debentur integra Vesperæ cum

commemoratione alterius Festi concurrentis.

Rursus in eadem Tabella duplex primæ Classis concurrentis cujus die infra Octavam, præscribitur, totum fieri debere de primo, & nihil de secundo, sed advertendum est, quod intelligendum est de quacunque Octava non privilegiata, etiam si de ea fieri debet Officium die sequenti, qua Sententia Gavanto conformis est Sect. 3. cap. 8. n. 18. & cap. 11. n. 14. Sicut & Billo lit. C. n. 363. §. 11. ac Halden part. 3. tit. 6. §. 1.

Denique in eadem Tabella ad diem infra Octavam concurrentem cum die infra aliam Octavam, non assignatur num. 6. ubi habetur; totum de digniori, commemoratione de minùs digno, sed litera O. non quia hujusmodi concursus nunquam evenire possit, nam de facto diversæ Octavae, possunt eodem die occurtere; sed cum hoc principaliter pertineat ad Tabellam de occurrentia, ubi n. 7. statuitur Officium de digniori, commemoratione de minùs digno, ideo in tali concurso Vesperæ regulande sunt ad instar occursus. Futhis tamen de occursu Octavarum particularium, ut dignoseatur, quamnam sit preferenda, nos supra sermonem fecimus, & Tabellam descripsimus.

De Translatione Festorum. X.

R U B R I C A.

I aliquod Festum Duplex occurrat in Dominicis Adventus, & in Dominicis à Septuagesima usque ad Dominicam in Albis inclusuè, in Vigilia Nativitatis Domini, in die Circumcisionis, in tota Octava Epiphania, in Feria quarta Cinerum, in tota majori Hebdomada, & infra Octavam Paschæ, in Ascensione Domini, in diebus à Vigilia Pentecostes usque ad Festum Trinitatis inclusuè, in Festo Corporis Christi, & ejus die Octava, in Festo Assumptionis B. Virginis, & omnium Sanctorum, transfertur in primam diem Festo Duplici, vel Semiduplici

plici non impeditam: exceptis tamen Festis Nativitatis S. Johannis Baptiste, & Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, que in die Octava Corporis Christi celebantur: excepto quoque Festo quocumque sollemni alicujus loci, quod in propria tantum Ecclesia, etiam in aliquibus ex supradictis diebus occurrentis, scilicet, in Dominicis 2. 3. & 4. Adventus & Quadragesima, Dominica Septuagesima, Sexagesima, & Quinquagesima, & diebus infra Oct. Epiphaniae, (ut in Rubrica de Commemorationibus dictum est) celebratur. Si autem Festum Nativitatis S. Johannis Baptiste venerit in die Corporis Christi, transfertur in sequentem diem, cum commemoratione Octavae; & in secundis Vesperis Corporis Christi sit tantum commemoratione S. Johannis: sequentibus autem diebus fit Officium de eadem Octava Corporis Christi, cum commemoratione Octavae S. Johannis. Dies autem Octava S. Johannis tunc veniens in die Octava Corporis Christi, non transfertur, sed de illa ea anno fit tantum commemoratione in utrisque Vesperis & Laudibus diei Octavae Corporis Christi; & id semper servetur, quando Festum habens Octavam transferitur: ut non ideo dies Octava transferatur, sed ipsa die de ea fiat commemoratione, que alias erat Octava, si Festum non fuisset translatum. Quod si Festum post totam suam Octavam transferri contigerit, illo anno celebretur sine Octava: nisi Titularis Ecclesia privilegio aliter fieri oporteat.

2. Si in die Octava alicujus Festi habentis Octavam, occurrat aliquod Festum Duplex ex majoribus supra in Rubrica de Commemorationibus enumeratis, fiat de Festo cum commemoratione diei Octavae: excepta die Octava Nativitatis Domini & Epiphaniae, in quibus non fit de aliquo Festo, sed transfertur in primam diem similiter non impeditam. Si autem non fuerit ex predictis Festis, fiat de Octava, & Festum transfertur, ut supra.
3. Si aliquod Festum Duplex infra Octavam occurreret, alio majori fesso Duplici impediatur, transferatur in primam diem similiter non impeditam, & in eo fiat commemoratione Octavae.
4. Si in aliis Dominicis per annum à supradictis occurrat Festum Duplex, non transfertur, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.
5. Festum Semiduplex occurreret diebus supradictis, & infra Octavam Corporis Christi, & aliis Dominicis per annum, transfertur in primam diem simili Officio non impeditam: occurreret vero in Dominicis infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus, (ut dictum est in Rubrica de Octavis,) transfertur in sequentem diem, cum commemoratione Octavae; que si fuerit alio Festo Duplici vel Semiduplici impedita, prae dictum Festum Semiduplex veniens in Dominicis, transfertur post Octavam: ita ut Festum Semiduplex infra Octavam non transferatur, nisi in proximè sequentem diem.
6. Si duo, vel plura Festa novem Lectionum simul eodem die veniant, fiat Officium de majori, id est, de Duplici, & Semiduplicia transferantur. At si omnia fuerint

rint *Duplicia*, vel *omnia Semiduplicia* fiat de digniori, seu sollemniori; & quia minoris solennitatis sunt, transferantur.

7 Si plura Festa novem Lectionum transferenda sint, prius transferatur *Duplex*, quam *Semiduplex*; & inter plura *Duplicia*, quod est magis solenne, semper prius transferatur, & prius celebretur & alioquin si sunt aequalia, unum ante aliud transferatur eo ordine, quo erant celebranda in propriis diebus.

8 Festum Simplex nunquam transfertur: sed si de eo fieri non potest Officium, fiat commemoration, ut dicitur est in Rubrica de Commemorationibus: si autem veniret in illis diebus, in quibus de Simplici nulla fit commemoration, eo anno non fit de eo amplius.

9 Si aliquod Festum novem Lectionum, in quo annotatum est fieri commemorationem alicujus Sancti, transferatur propter advenientem Dominicam, vel aliud Festum maior, non tamen transseratur cum illo commemoratio illius Sancti in eo assignata: sed dicta commemoration fit die suo in Dominicā, vel alio Feste, in quo fieri possit, cum nona Lectione ejusdem, si propriam de vita Sancti habuerit: Festum vero novem Lectionum transfertur sine ulla amplius commemoratione Festi Simplicis predicti. Quod etiam servatur in commemorationibus occurrentibus in Vigiliis, cum de Vigilia veniente in Dominicā fit in Sabbato precedenti; tunc enim commemoration Festi Simplicis non fit in Officio Vigiliae, sed in Dominicā.

Novæ Observations, & Additiones ad Gavanti

Cap. X. De Occurrentia Officii Divini, seu de Translatione Festorum.

I. Gavant. pag. 28. col. 1. Tit. Sect. *De Occurrentia &c.*) Ex conflictu duorum Officiorum una simul, eademque die occurrentium id efficitur, ut si neutrum cum sola Commemoratione peragi queat, necesse sit alterum dimitti, donec die, qua primum libera, resumatur, quod cum sit, translatio proprie dicitur, de qua luculenter satis egit Micr. cap. 42. & nos hic fuscē pertractare debemus. Rufus Translatio, ut optimè advertit Gavant. lib. 4. cap. 7. quest. 1. non est idem ac mutatio, de qua idem doctissimus Auctor agit lib. 2. cap. 6. quest. 1. & seqq. nam licet utraque sit amotio Festi à suo die proprio, differunt tamen in eo, quod mutatio est veluti transmigratio, & perpetua alterius sedis occupatio; translatio vero instar est peregrinationis, qua se alio quis sic confert, ut tamen ad sedem propriam illico fit redditurus;

Gavant. Rubr. Brev.

K

Do-

